

Aká je Bratislava? Nuž nemá slávnu slávu Atén, ani revolúciami kresané dlažby Paríža. Ale má svoju históriu, aj keď je dnes najmladším hlavným mestom v Európe. Dnešné mesto, teda jeho staré jadro pod hradom, má svoje začiatky v jedenástom a dvanástom storočí.

ŘIČKA

SPRING 2000

MOUDROSTÍ & INFORMACÍ

**Když spadla
s čela kadeř
nezbedná,
tu jsem si
nevěděl rady.
Já jsem tě,
jaro, volal od
ledna,
konečně jsi
už tady
(Jaroslav Seifert)**

CANADIAN CZECHOSLOVAK
BENEVOLENT ASSOCIATION
OF WINNIPEG
established 1913

Ako každoročne, jar so sebou prináša nielen prebúdzenie prírody, ale zároveň s ním pôvabné a nenapodobiteľné tradície. Medzi ne bezpochyby patria sviatky jari - sviatky veľkonočné.

Veľká noc predstavuje najdlhšie najradostnejšie a najkázateľšie sviatky roka. Povod ich mena je spojený s nočnou slávnosťou, ktorú si východná cirkev udržala podnes.

Veľkonočné sviatky sú veľkými kresťanskými sviatkami na pamiatku vzkriesenia Krista. U pohanských Slovanov a Germánov to bola pôvodne veľká jará slávnosť na oslavu prebudenej prírody. Veľkonočné sviatky reprezentujú predovšetkým sviatky jarného novoročia, teda počiatok nového vegetačného roku a s ním spojené zahájenie poľnohospodárskych prác.

Zelený štvrtok

V českých a slovenských dedinách sa v tento deň jedávali "Judáše", zelená polievka a zelený šalát. Judáše boli robené z testa, zapleteného do tvaru povrazu. Tento tvar mal zobrazovať osud Judáša, ktorý prezradil totožnosť Krista jeho nepriateľom a potom sa obesil.

Od Zeleného štvrtka až do Bielej soboty chodili po dedinách chlapci s hrkálkami, ktorých zvuk mal nahradiť vyzváňanie zvonov, ktoré, ako sa verilo, odleteli do Ríma. Pôvodný zákaz zvonov nesúvisel však s ich odletom do Ríma, ale s prastarou vierou v návrat duší zomrelých. V tento deň bolo zakázané používať ostré nástroje, aby sa o ne duše zomrelých neporanili.

Na *Veľký piatok*, pred východom slnka sa ľudia "očisťovali" umývaním v potoku alebo rieke, veriac, že týmto budú ochránení pred chorobami. Verilo sa tiež, že na Veľký piatok sa na niekoľko hodín otvára bájna hora Blaník, kde tvrdým spánkom spia českí rytieri. V ten deň sa nesmelo nikomu nič požičiavať, aby tieto veci neboli očarované. Ženy nesmeli prať, pretože by prádlo namáčali do Kristovej krvi a muži zase pracovať na poli, aby nehýbali so zemou, ktorá, ako sa verilo, bola samodruhá. V tento deň sa jedli mazance, bábovka a veľkonočný baránek.

Na *Bielu sobotu* sa posväcoval "Judášsky oheň". Tento nový, "drevený oheň", ktorý bol vznietený trením čistého dreva. Na tomto ohni sa opalovalo drevo, z ktorého sa vyrábali krížiky, ktoré sa zapichovali do polí, aby chránili úrodu pred krúpobitím a parazitmi.

Hlavným sviatkom bola *Veľkonočná nedeľa*. Počas rannej omše sa v tento deň svätili potraviny (vajíčka, plnka a mazance), ktoré boli symbolicky konzumované ešte pred obedom. Verilo sa, že čo bolo posvätené, toho bude stále dostatok. V tento deň sa maľovali a dekorovali vajíčka (kraslice). Príprava kraslíc počas týchto sviatkov bola symbolom nového života v prírode. Ich farbenie a dekorácia mali znásobiť ich blahodarnú moc. Najčastejšie používané farby boli červená (reprezentujúca krv, život) a zelená (predstavujúca farbu prírody). Z ornamentov sa používali kresťanské symboly a znaky slnka, mesiaca, hviezdy, dúhy a vody. Čiste dekoratívna funkcia ornamentu sa prejavila až neskôr. Bola to práve rozmanitosť techník používaných pri dekorovaní kraslíc, ktorá dala jednotlivým oblastiam ich charakteristický ráz.

Na *Veľkonočný pondelok* bola *šibačka*. Chlapci a muži chodili z domu do domu, aby vyšľahali dievčatá a ženy korbáčom, upleteným z mladých vrbových prútov a tým ich "omladili". Ženy sa im za tento úkon odmenili maľovanými vajíčkami a niekedy aj jedlami a nápojmi. Okrem šibania vrbovými prúťmi bolo na Slovensku a na Morave zvykom polievať dievčatá studenou vodou. Obe dve činnosti mali rovnaký základ - spôsobiť, aby bola žena mladá a krásna

Připravila Danká Orihelová

Zpráva z výroční schůze ČSPJ ve Winnipegu

V neděli 6. února se konala výroční schůze ČSPJ v hale na 154 McKenzie St.

Ze zpráv jednotlivých členů výboru se přítomní dozvěděli celou řadu faktů, některých potěšujících, jiných více-méně varovných. Výběrem jen ta nejdůležitější:

- Počet členů, platících roční příspěvky pouhých \$24.00/rok se zvýšil na 62, což je téměř 85% nárůst ve srovnání s rokem 1998. Při odhadované populaci 1800 Čechů a Slováků ve Winnipegu to znamená, že 3.4% krajanů se podílí přímo na finanční podpoře nejstarší krajské organizace v západní Kanadě.

- Dotace, poskytnuté provinční vládou byly \$6000.00. Z této částky je \$3000.00 na tzv. Capital Project, což znamená, že tyto peníze musí být použity na opravu nebo rekonstrukci naší budovy.

- Ze zprávy účetního vyplývá, že po kalkulaci všech příjmů a výdajů Jednota skončila v roce 1999 s čistým výtěžkem \$2606.85. Nenechte se však klamat pouze čísly. Realita je taková, že po odečtení \$3000.00, které jsou určeny na renovaci a musí být na tento účel použity, a po odečtení dalších \$3000.00, které nám byly věnovány na tzv. "operational expenses", je vlastně bilance negativní a to minus-\$3393.15.

- Soukromé dotace pro Jednotu dosáhly v roce 1999 výše \$1398.20 a to zejména díky Mr. J.Orihelovi a Mr.V.Matouškovi.

-Tržba v baru klesla proti loňskému roku téměř 1400 dolarů. Nejvýraznější je pokles v posledním čtvrtletí 1999.

- Celkový roční obrát kolem \$37 000.00 je naprosto nedostačující a měl by být při nejmenším zdvojnásoben, aby se zlepšila stabilita a soběstačnost Jednoty.

-Byl zvolen výbor na rok 2000 tohoto složení:

Jerry (Jarda) Klimeš - předseda **Vladimír Hlas - místopředseda**

Vlasta Šindelářová - *sekretářka*

Karel Hladík - účetní Vladka Zvoníková - vedoucí zábalního

výboru

Josef Skácel jr. - *youth activity + zábavní výbor*

Eva Stracená, Iva Jančarová, Dáša Žaludová a Peter Gregor- *zábavní výbor*

Na závěr schůze staronový předseda přislíbil, že on i celý výbor se všemi silami pokusí o výrazné zlepšení celkové situace Jednoty. Bude k tomu však potřeba nejen úsilí výboru, ale především také pomoc a podpora každého Čecha a Slováka ve Winnipegu.

18. MARCH 2000 AT 7:00 PM

Josefská zábava

Hudba - Broken Saddle Band, tombola,
v ceně je večere a door prize!!

Vstupné za osobu : \$ 14.00

Vstupenky možno koupi v klubovém baru

NEUVĚŘITELNÁ NABÍDKA !!

Na telefonní karty, které je nyní možno zakoupit v našem klubovém baru, můžete volat po téměř celém světě za neskutečně nízké ceny! Karty jsou v hodnotách 5, 10 a 20 dolarů a mají neomezenou platnost. Sazby jsou tak nízké, že je to až těžko pochopit! Mnoho z

našich krajanů již tyto karty vyzkoušelo a plně spokojeni se vracejí pro další! Pro názornost pár příkladů:

- Karta v hodnotě 10 dolarů vám umožní hovor do Čech nebo na Slovensko v délce 75 minut !

- Sazba za 1 minutu po Kanadě a USA je 1 cent !

Priďte a vyzkúšajte sami - nebudete litovať a zároveň tým podpoříte našu krajskú organizáciu!

Za spojení je účtováno \$1.99, poté platí minutová sazba pro příslušnou zemi kam voláte. Telefonní karty s tzv. "no connection fee" - vhodné pro krátké hovory - jsou rovněž k dispozici s mírně vyššími sazbami za minutu.

Ze života naší Jednoty ve Winnipegu

Zimní sezóna ve Winnipegu společně s dlouhými nocemi, za nehty zalézajícím mrazem a větrem téměř na denním pořádku přináší také zvýšenou aktivitu pro naši krajskou organizaci. Pořádají se zábavy, přijde Mikuláš, chataři nemají kam jezdit a tak si občas přijdou poklábosit do našeho baru, jiní si prostě přijdou trochu odpočinout po vyčerpávající předvánoční túře místními i obchodními středisky, oslava vánoc a konečně rozloučení se starým rokem.

Tak jako každý rok, tak i v loňském roce jsme se na tento "mini-nápor" pilně připravovali. Zábavy byly naplánované, kuchyňský personál připravený, ceny do tomboly nakoupené, živá hudba - Broken Saddle Band (mimočodem jedna z nejlepších klubových kapel ve Winnipegu) - zajištěna, jídelníček v baru rozšířen pro uspokojení více mlsných jazyků.

Až podsud' se zdá, že všechno bylo v naprostém pořádku, že ano ?

Nyní však přichází dramatický obrat. Na naší první zábavu - Zabijačku - , kde jsme měli vloni přes 100 návštěvníků, se prodalo pouhých 30 vstupenek. Zklamání bylo velké, zvláště když si uvědomíte, že Vilda Muller a Přemek Juren na výrobě jitrnic strávili tři odpoledne po práci, předpokládající stejný nápor jako v loňském roce. Naštěstí se nám podařilo nespotřebované jitrnice a tlačanky prodat, takže konečné vyúčtování nebylo v mínusové kolonce. Řekli jsme si "O.K., nedá se nic dělat, příští zábava bude lepší."

Tou příští byla Mikulášská pro dospělé a následující den pro děti. Další

šok - 18 prodaných vstupenek, celkem v sále kolem 25 lidí, počítaje v to všechny dobrovolníky, kteří se podíleli na přípravě. Tentokrát jsme měli DJ, s velice bohatým výběrem hudby od 50tých let do současnosti jak z americké tak i české a slovenské produkce. Vepřo-knedlo-zelo je vždy "tahákem" pro milný jazyk občana, pocházejícího ze země v srdci Evropy, ne však na ložské Mikulášské.... I přes malou účast se přítomní velice dobře bavili a většina jen nechápavě kroutila hlavou.

Na dětské Mikulášské jsme se setkali s několika krajany, se kterými se setkáváme tak často jako s jejich dětmi. To jest jednou do roka na dětské Mikulášské. Ne, že by nebyli vítáni, to určitě ne, pouze bychom ocenili, aby si na Jednotu vzpomenuli trochu častěji než jednou za rok.

Po Mikulášské se začaly trochu rozhoupávat poplašné zvonce. No a po Silvestrovské zábavě již tyto zvonce zněly v plné síle jako kdyby je rozhoupal sám Quasimodo. 26 prodaných vstupenek a to zahrnuje barmana, kuchyňský personál, prostě všechny dobrovolníky. V ceně pouhých \$25.00 byly zahrnuty dvě večeře, láhev šampaňského pro každý stůl, hudba od Broken Saddle Band, (na příštím Silvestru budou opět hrát), "door prize", bohatá tombola, ale asi to nebylo dost přilákat krajany na společné rozloučení se starým rokem, stoletím.....

Nyní s odstupem několika týdnů, když se ohlédnu zpět, stále nemohu najít důvod, co bylo příčinou této neslavné bilance. Ať se snažím jakkoliv, prostě nevím.

Jednu věc však vím s naprostou jistotou. Víím, jak se cítili kluci co dělali jitřnice. Víím jak se cítil kuchař co vařil na Mikulášskou, když se jeho pomocník neukázal a on sám připravoval večeři pro předpokládaných 80 lidí. Víím, jak se cítili všichni ti, kdo obětovali svůj čas a usilí na přípravě těchto akcí pro krajany a potom nechápavě civěli na poloprázdný sál. A věřte mi, pocity to nejsou určitě nijak pěkné.

Je nás málo, kteří se aktivně podílejí na přípravě a organizování klubových akcí. Tato nikdy nedoceněná a neohodnocená práce ukrojí pořádný krajíc z bochníku volného času. Proto jsem se vloni, z pozice předsedy Jednoty, rozhodl začít pořádat tzv.." Večer ocenění práce dobrovolníků", neboli, jak angličtina říká "volunteer's appreciation dinner" Jsem přesvědčen, že to je jedna z možností jak vyjádřit svůj dík těm, kteří se po celý uplynulý rok obětavě podíleli na klubové práci a akcích. Vloni (leden 1999) v "Earl's Restaurant" a letos v "Sport's Page Diner&Bar" jsem pozval skupinu 12 členů, kteří se nejvíce podíleli na dobrovolné činnosti na večeři, na útraty Jednoty. Zadržte uzdu bujně fantazii, náklady na obě večeře díky různým promócím byly dohromady \$105.00.

A při letošní večeři jsem si tak v duchu říkal, že je sice moc hezké, takto dát lidem najevo, že oceňuji jejich spolupráci, ale na druhé straně za ta všechna zklamání, kterými museli projít během pár posledních měsíců, by si ti lidé zasloužili mnohem, mnohem více.

Jerry Klimes,

předseda Československé Podpůrné Jednoty ve Winnipegu

Krátká historie skupiny Věneček a Furiant

Podnětem k založení taneční skupiny Furiant a Věneček byla iniciativa české a slovenské komunity zapojit se do etnického festivalu Folkloramy. Tento festival se každoročně pořádá zde ve Winnipegu.

Mnoho obětavých lidí se přičinilo o uskutečnění tohoto cíle. Winnipeg je město ve kterém vedle sebe žije mnoho rozličných kultur a národností. Etnické skupiny vystavují své umělecké předměty, nabízejí národní jídla a seznamují návštěvníky s jejich kulturou. Akce vyžaduje hodně úsilí dobrovolníků i finanční zabezpečení.

Při otevření Česko-Slovenského pavilonu "Heart of Europe" v roce 1986 vznikla také taneční skupina Furiant a Věneček. Dětem, které tenkrát začínaly bylo 8-9 let. Kája Hladík, Gábina Klimešová, Robert Klimeš, Zuzana Šindelářová, Eddie Veselý, Cynthia Vaňková, Diana a Jane Orihelovi, Tony Štědroňský, Hana a Monika Dobrovolná, Vendy Zvoníková, dnes jsou z nich mladí lidé, na které může být naše komunita pyšná. Folklorama byl pro ně zážitek, na který všichni rádi vzpomínají.

V roce 1986 byla skupina pozvána do Esterhazy v Saskatchewanu, kde se každoročně pořádá Polka Festival. Oslavovali zrovna 100 výročí založení osady Kolín blízko Esterhazy. a rádi se potěšili pohledem na české a slovenské tance. Oslavy proběhly v přítomnosti tehdejšího premiéra Saskatchewanu Granta Devine.

Starší skupina Furiant musela během Folkloram absolvovat čtyři představení denně. Jana Wenzlova, Jitka Federmanova, Kathy Štědroňská, Michelle Vanková, Stáňa Loudová, Vlastík Němeček, Martin Kun, Kathy Staňková, Jackie Vočadlova, Michael Očko, Pavel a Vráťa Vodrážka, Jana Kučerová, Iveta Matoušková, Michaela Tofflerová, Kandra Jurkovičová, Carol a Sylvia Pokorný, je jen několik jmen tanečniců, kteří reprezentovali naši Českou a Slovenskou kulturu.

V roce 1994 skupina vystoupila na kongresu Česko-Slovenského Sdružení v Kanadě, pořádaném Winnipegskou odbočkou. Byl to také poslední rok, kdy se Česko-Slovenský pavilón "Heart of Europe" zúčastnil Folkloramy.

Po ročním přerušení se skupina začala opět scházet v prostorách domu Československé Poporující Jednoty na 154 McKenzie. Objevily se nové tváře, Honzík Musil, Kája Kahula, Viktor Hlas, Helenka Hlasová, Michael Zvoník, Crystal a Nicole Hladík, Diana Staněková, Vicky Vetešníková, Michelle Vydrová, Kathy Jurenová, Josef Skácel, Steven Kiernicki, Danny Martin, Craig Guttormson. Tato nově sestavená skupina se pilně připravovala na 50-tý kongres Česko-Slovenského sdružení v Kanadě pořádaného 22 - 25 května 1998 v Edmontonu.

Zájezd se uskutečnil díky finanční podpory Multicultural Grants Advisory Committee ve Winnipegu, Edmontonské odbočky Česko-Slovenského sdružení v Kanadě, členů Česko-Slovenské Podporující Jednoty a mnoha dobrovolníků, kteří se skupinou absolvovali cestu do Edmontonu.

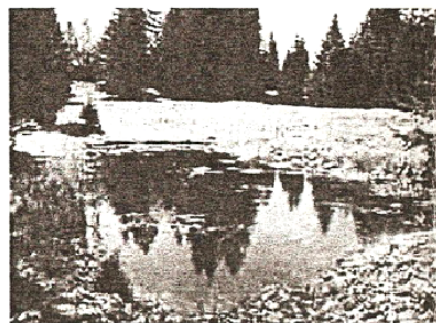
V roce 1999 se skupiny zúčastnily mnoha zajímavých kulturních akcí. Byla to například výstava Českých hradů a zámků na Winnepegském letišti. Velkou poctou a jedinečnou životní příležitostí pro naši skupinu bylo vystoupení při n á v š t ě v ě

presidenta České Republiky Václava Havla a jeho ženy Dagmar ve Winnipegu. Zážitek na který určitě nikdo z nich do smrti nezapomene. Skupina se také zapojila do oslav Pan Amerických Her, které nebyly jen přehlídkou vrcholných sportovních výkonů, ale také kulturní události. Vystoupili ve Forks na jevišti Oodena Celebration Circle a na Manitobské Universitě. Jsem velice ráda, že mládež začíná mít zájem o organizování kulturních akcí. Iniciativa pomalinku přechází do jejich rukou. Příkladem byla zábava "Czech it out". Jen aby vám to vydrželo. Naše generace pomalinku stárne a stráčí energii. Je to teď na vás.

Vladka Zvoníková

Horní tok řeky Lužnice

Lužnice je už odedávna oblíbenou vodáckou řekou jižních Čech. Vyplovává se většinou z Majdaleny a doplňuje se až na soutok s Vltavou pod Týnem. Ale jen málokdo z vodáků prozkoumal také horní tok této báječné řeky v Novohradských horách. Těch je málo, protože tomu po půl století bránila napřed válka a pak hraniční pásma a vůbec

nenormální poměry okolo státní hranice s Rakouskem.

Do pramenné oblasti Lužnice se nejlépe dostaneme z obce Pohoří v Novohradských horách. Nejlépe pochodí ti, kteří s sebou mají horská kola. Přejedou rozvodí Pohořského potoka a sjedou do hlubokého údolí, kde říčka sbírá divoké potůčky, až se z nich přímo před našima očima narodí křišťálově čistá horská Lužnice. Jeden z pravých přítoků je zvláště silný, ten teče od rakouského pramene Lužnice. Cestou potkáte lesní rybníček, dříve zvaný Kapellenteich, protože u něho stávala kaplička. Bývala to vodní nádrž k plavení dřeva. Ještě pod ním lze sledovat tok mladé Lužnice, ale ne dlouho, ta totiž uhne vpravo a odtéká do Rakouska směrem na Weitru, dávné české hradiště Vitoraz, které roku 1179 podstoupil český kníže Přemyslovec Bedřich rakouským sousedům. Pokračování vydá na další výlet, a to do Rakouska. Lužnici si znovu najdeme u obce Joachimstal a můžeme ji sledovat až do Weitry, Gmündu a Českých Velenic, kde se Lužnice vrací zpět do Čech. Až v Suchdole nebo v Majdaleně, podle stavu vody, nasedáme na loď a pokračujeme konečně jako vodáci lužními lesy, které připomínají ráj. Poblíž samoty U Soukupů se Lužnice rozdělí na Starou řeku, tekoucí do rybníka Rožmberk a Novou řeku, kterou postavil v letech 1584 - 1585 Jakub Krčín z Jelčan, aby odvedl nebezpečné povodně z Lužnice do řeky Nežárky, aby mu neohrožily jeho milovaný rybník Rožmberk. Po Nežárce doplujeme do Veselí, kde se vrátíme na Lužnici. Ta nás pak odnese do Soběslavi, Sezimova Ústí, Tábora, okolo hradu Příběnice, okolo hradu Dobronice, do půvabné Bechyně a na Vltavu. Naši šťastnější otcové dopluli až do Prahy.

Krajina okolo Lužnice se nazývá Česká Kanada. Kdo ji poznal, ví, že ta přezdívkou je docela pravdivá.

Jiří Andreska

Ohlasy z domoviny

I keď sa na to necítim najpovolanejší, rád by som sa k vám prostredníctvom vášho spravodaja prihovoril. Keďže náhodou tak činím na prelome kalendárneho roka, cítim, že ten príhovor by sa mal týkať blízkej minulosti aj budúcnosti a mal by sa týkať problému, ktorý rezonoval v početných rozhovoroch, ktoré som mal možnosť vo Winnipegu viesť.

Krajania a to rovnakou mierou Česi aj Slováci sa sťažovali na limitovanú srdečnosť, s ktorou sa stretávali pri návšteve ich pôvodnej vlasti. Išlo o širokú paletu negatívnych vnemov. Jedni sa stretli s nedostatočnou zdvorilosťou, ochotou, rôznym stupňom nekvality poskytnutých služieb až po ignoranciu, iní sa cítili sklamaní tým, že bol väčší záujem o ich peňaženku ako o ich dobre mienené rady, poučenia, či iniciatívy. Ešte ďalší boli sklamaní ponúkaným sortimentom tovarov a služieb, najmä vo vzťahu k ich cene a pod. Žiaľ je nepochybné, že tieto dojmy sa nezakladali iba na sebaklame. Taktiež je nepochybné, že ide o boľavé dojmy a skúsenosti.

Podme si však spolu zaspomínať. Koncom 50-tych a v 60-tych rokoch sa v Československu relatívne uvoľnilo cestovanie a začali sme turisticky navštevovať Maďarsko, Bulharsko a Poľsko ba aj ZSSR. Zabudnime, že mnohých z nás zaujímali viac nákupy a "kšefty", ako navštívená krajina a spomeňme si iba na to, že sme tam cestovali s dobrým pocitom prevahy a sebaistoty, ktoré vyplývali z našej nesporne vyššej životnej úrovne a tým aj (napriek komunizmu) o niečo lepšieho sociálneho usporiadania spoločnosti. Naše koruny sme mohli "prevechslovať" v podstatne lepšom kurze ako bol ten legálny a v množstve, v ktorom sme ich mali odvahu prepašovať. Predať - a to dobre, sa dalo tiež všetko, čo sme mali so sebou a na sebe. Azda v dôsledku toho sme sa v pohostinských zariadeniach na Balatone, na Mamai a inde chovali rôznou mierou nápadne, občas až vyzývavo, ako to vyplývalo z nášho pocitu sebaistoty a určitej z nej vyplývajúcej povýšenosti. Mohli sme utrácať a to podstatne viac ako domáci. To ich prirodzene degradovalo a dráždilo a preto sa nestarali o to, že predtým než sme prišli utrácať či "kšeftovať" sme doma museli taktiež a podľa nášho vlastného merítka dokonca aj tvrdo pracovať. Nech však slúži na našu obranu, že: Ad 1, málokto z nás si to uvedomoval. Ad 2, na istú mieru sebaistoty sme vlastne mali aj právo. Ad 3, ako kriticky, občas až nevraživo nás hodnotili domorodci sa dozvedeli iba nemnohí z nás. Iba takí, čo ovládali reč domorodcov a tí naopak nemali zábrany, aby sa pred nimi otvorene vyjadrovali.

V mnohom podobný recipročný vzťah sa vytvoril aj medzi občanmi vtedajšieho Československa a turistami či návštevníkmi z bývalej NDR. Tých sme vinili z hlučnosti, nápadnej vyzývavosti, nekultúrneho, rozpínaveho až zbohatlickeho chovania v obchodoch, pohostinských a turistických zariadeniach a pod. Málo, ak vôbec, sme pri tom brali do úvahy, že aj "DDRáci" museli svoje peniaze zarobiť prácou a že preto ich utrácajú podľa vlastnej mentality a s patričnou radosťou a zadostúčením.

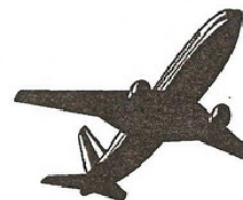
A teraz si predstavte, že sa vrátíme z Kanady, alebo z USA do Čiech alebo na Slovensko. To je jedno, či po roku - ako povedzme ja, alebo 30 rokoch - ako povedzme iní. Nechtiac dráždime domácich už tým, že za pár donesených, predtým poctivo ušetrených dolárikov dostaneme toľko isto, ba i viac, ako mnohí z nich zarobia za mesiac. A podobne ako Rumuni, Bulhari či Maďari súdili vtedy o nás a my o "DDRákoch", môžu v súčasnej dobe súdiť aj naši vlastní o nás. Skutočné ťažisko problému je iba v tom, že nás neochraňuje rečová bariéra a preto všetky obojstranné dráždivé impulzy plnou mierou schytáme.

Čo vám všetkým, priateľom a známym, chcem teda do nového roku zaželať je zdravie, šťastie, spokojnosť, úspech a dostatok finančných prostriedkov. A taktiež, aby sme mali trošku upchaté nozdrily a nevdychovali prihlboko to, čo nás vzájomne dráždi.

S priateľskou úctou

Attila Ziegelhoffer

ADRIA TRAVEL SERVICES

SONJA PAUNOVIC
GENERAL MANAGER

828 Notre Dame Ave.
Winnipeg, Manitoba
Canada R3E 0M5

Bus: (204) 982-1200
Fax: (204) 774-0948
1-888-72-ADRIA
Email: adria@mb.sympatico.ca

Život, smrt, a osamělé stáří

S přibívajícími roky lidé nahrazují efektivní svalstvo neúčinným tukem. Signály nervového systému se zpomalí. Zeslabí sluch, zhorší se zrak. Zuby se uvolní, záda ztuhnou. Stěžují si klouby. Vlasy šediví a občas přestanou růst, kde mají a začnou růst, kde nemají. Na tváři se protivráskový krém boří do vrásek. Ať se to přizná nebo ne, osobní energie se sniží.

Méně energie znamená méně příležitostí udržet existující a vytvářet nové společenské vztahy. Méně těchto vztahů přináší společenskou osamocenost. Odríznutí od společnosti znamená zesílený pocit osamělosti, ztátu sebevědomí, depresi. Chronická deprese působí zdravotní problémy. Ty zvyšují společenskou osamocenost. A už jsme na začarovaném kole, které s námi samo jede. S kopce.

Znepokojující fakta nejsou u konce. V roce 1996 pracovalo v Kanadě 7 občanů na každé 2 penzisty. V roce 2005 připadnou 3 pracující na 3 penzisty. Aby se držel krok s rychle rostoucí třídou penzistů, je v Kanadě potřeba do roku 2005 přidávat v domech důchodců 2000 postelí měsíčně. To se samozřejmě neděje. Naopak, vláda na péči o důchodce má mínus a mínus financí. Víc a víc spoléhá na mladší členy rodiny a svépomoc důchodců samých. Statisticky ovšem rostou případy, kdy děti důchodců buď kvůli rozvodu nebo ztrátě zaměstnání hledají finanční výpomoc u svých rodičů. Občas i s vnoučaty.

Co zbývá, když někdo nechce hodit flintu do žita?

Ta svépomoc, na kterou vláda tolik spoléhá. To neznámá jen dát dost finančních prostředků a nespolečnost se na státní penzi. To znamená také se postarat o zdroj společenského života. O způsob jak si udržet sebedůvěru. O možnost nahradit odešlé přátele a blízké jinými lidmi, s kterými si rozumíte, protože s nimi sdílíte podobné životní hodnoty a minulost. Jde o možnost udržet si ve stáří déle nezávislost s pomocí přátel, kteří mluví srozumitelnou řečí. Učené knihy nám totiž slibují, že mnozí z nás na stará kolena angličtinu prostě zapomeneme a mateřština bude jediným jazykem.

Zdroj společenského života a mateřštiny pro Čechy a Slováky ve Winnipegu je před smrtí. Klub, hala, Jednota, ČSPJ, ať už tuhle organizaci nazýváte jakkoliv, umožňuje společenská setkání s krajany. Bohužel, přes úmornou snahu několika zapadlých vlastenců je bilance klubových akcí ubohá:

- 20. listopadu 99 - Zabijačka:
prodáno 30 lístků, čistý výtěžek \$33.50
- 4-5. prosince 99- Mikulášská pro dospělé a děti:
prodáno 18 lístků, čistý výtěžek \$38.80
- 31. prosince 99 - Silvestr:
prodáno 26 lístků, čistý výtěžek: minus -\$259.08

Něco se musí změnit. Ta změna je v zájmu všech krajanů ve Winnipegu. I těch se těší ze života v plném zdraví a na stáří a zadní kolečka myslí neradi. Ta zadní kolečka by měla zahrnovat podpora Klubu. Ať se to líbí nebo ne, mnohé z nás čeká osamělé stáří. Bez Klubu by bylo to stárnutí pro mnohé z nás o to osamělejší. Pomozte klubu přežít podporou akcí. Nevíte, kdy ho sami budete potřebovat.

Joe Dobrovolný

FOTO
P. GREGOR

FOTO
P. GREGOR

♪ ♪ ♪ ♪ ♪ ♪ ♪ ♪ ♪ ♪

Skleroza je nejkrásnější choroba - nebolí a každý den se člověk dozví novinku.

A. Augustine

JAK JSEM SE STAL UČITELEM

Už od dětství jsem miloval školu a vše, co s ní souviselo. Vousatou učitelku Kadřabovou, jízdu po zábradlí, chlapecký záchodek, kde jsem se naučil kouřit, bradla, s kterých jsem srážel šplhouna Hrůzu, až se uchytil v cirkuse jako imitace velblouda. Také jsem miloval karantény, uhelné prázdniny, nemoc učitele, 1. máj a jiné dny, kdy jsem mohl zevlovat po bulvárech a dívat se, jak naše město bohatne. Ano, škola byla pro mne vším. I o prázdninách obcházel jsem ji mlsně jako řeznický pes špalek a čekal, kdy spadne. Ale držela. Byla z roku 1876. Vůbec jsem si nedovedl představit, že bych někdy svou školu opustil. V posledním roce školní docházky jsem se proto rozhodl, že budu následovat Komenského, který utekl za hranice, a stanu se jako on učitelem. Vždyť co může být hezčího, než z dítěte, která neumí ani bleptnout, vychovat řádné občany.

Na pedagogickou školu jsem se dostal snadno. Otec mi zajistil dobrý původ a pohledná teta Berta protekci u profesora Měkýše, předsedy zkušební komise. A skutečně, otázky, které mi komise položila, nebyly z nejtěžších. Pravda, několik dotazů bylo záludných, ale vyrovnal jsem se i s takovou chytačkou, jako je otázka: "Který Bedřich byl nejlepším přítelem Karla Marxe?" Chvilí jsem zaváhal a pravil jsem: "Smetana, Fridrich Falcký", a na třetí pokus jsem to měl. Engels. Jedině Engels. Obdržel jsem plný počet bodů a došlo na politiku. "Co je větší - Čína nebo Vatikán?" Řekl jsem: "Vatikán." Začali kašlat. Povídám: "Čína." Ano, hned napodruhé jsem to měl. Bylo vyhráno. Čtyři roky studia a půjdu učit děti. Studium uběhlo jako voda, i když jsem každý ročník opakoval dvakrát až třikrát, abych si důkladně vše pamatoval a působil před žáky dojmem vědce. Nechtěl jsem dopadnout jako můj učitel chemie Kotek, který tvrdil, že kyselina sírová není žiravina. Když jsme o tom s kamarády pochybovali, neboť člověk zaslechne leccos i mimo školu, vypil naráz celou křivuli se slovy: "Kyselino sírová, zdraví neškodná, skoč do úst", aby dokázal správnost svého výkladu. Spor zůstal nedořešen, neboť se až do konce roku suplovalo a po prázdninách jsme dostali nového chemika.

Ale vraťme se k mé pedagogické kariéře. Jak jsem řekl, studium uběhlo jako voda. Sotva čtyřicetiletý držel jsem v ruce diplom, který mne opravňoval vlévat žákům do hlavy moudrost a dohlížet, aby neštěbetali mezi zvoněním. Nemohl jsem se dočkat školního roku. Tak jsem se na děti těšil! Za školou jsem si uřízl lískovku na darebáky a po večerech pročítal pedagogické spisy - Makarenka, Nejedlého a kata Mydláře. A i jinak jsem se připravoval na povolání. Jedl jsem křidu, vstával denně v 7.00, skládal si učení a penál, zvonil jsem si přestávky a o desáté jsem se procházel po chodbách.

Konečně nadešel kýžený den 1. září. Bohužel jsem zaspal. Rychle jsem se oblékl a bežel do školy. Právě zvonili desátou. Začal jsem se tedy procházet po chodbě, abych se

jakoby nic vmísil do školního života. Náhle se ke mne přitočil školník, chytil mě za límec a křičel, podle mého názoru až příliš hlasitě: "Máme tě, ptáčku! Už nebudeš šacovat kabáty v šatně!" Pak mě vedl do ředitelny. "Tento muž, pane řediteli," hlásil zezadu, "okouněl po chodbách a mám dojem, že je to straka, která loupí již dvanáct let v naší budově." Ředitel vyskočil od ležter a přísně si mě změřil. "Je to trapný omyl, pane řediteli," bránil jsem se, "jsem nový učitel Vaník a šly mi pozdě hodiny." "Á, čekal jsem vás," řekl s ulehčením ředitel, "pojd'te, kolego, 7. B na vás již čeká. Ale pozor, není to nejlepší třída." "Nevadí," řekl jsem, "zvládnou je - ale bylo by tam alespoň pro začátek několik dobrých žáků?" Ředitel váhal. "Aspoň jeden," smlouval jsem. "Snad... cikán Masárovič..." pohnuly se ředitelovy rty.

Šel jsem do třídy jako v mráкотách. "Masárovič, Masárovič," opakoval jsem si, "to jméno nesmím zapomenout." Ze 7. B se ozýval strašlivý řev. Asi se na mne těší, usoudil jsem a otevřel dveře. Prudký úder namočené houby mě na chvíli znavil rovnováhy.

Ale jak říkám, jen na chvíli. Snažil jsem se nevšímat si deště cviček, které na mne dopadaly se železnou pravidelností. "To znám, také jsme to dělávali," řekl jsem s humorem. Někdo mi podrazil nohy. Třída se smála. Nejprve jsem čekal, že mě Masárovič zvedne, ale po pěti minutách marné naděje jsem se rozhodl, že vstanu sám. Nešlo to tak lehce, protože mi dva žáci seděli na prsou. Ale setřásl jsem je a prohodil jakoby nic: "To znám, také jsme to dělávali."

Vtom mě pinknul do hlavy globus. Zamáčkl jsem bouli a pravil: "To znám, začneme zeměpisem." Třída zařvala: "Také jsme to dělávali!" "Tak dost!", okřikl jsem ty štebetálky. "Nebo se strýček rozzlobí!" Třída se začala cynicky smát a kdosi na mne plívl. To mě urazilo a vytáhl jsem lískovku. V tu ránu se nad hlavami žáků objevily hole. Cítil jsem, že je zle. Situaci mohl zachránit jedině Masárovič. "Ještě jsem nezapsal do třídní knihy," koktal jsem, "kdo chybí?" "Masárovič," zahučelo třídou. Pokoušely se o mne mdloby. "Jsou zde ještě nějakí cikáni?" vyzvídal jsem v naději. "Nejsou, učiteli," neslo se učebnou a do tabule se zabodl nůž na tři prsty hluboko. Napadlo mě, co by asi v této chvíli udělal Makarenko: "Budete-li hodní, povím vám strašidelnou bajku ze Sibíře." Někdo, asi žák, vystřelil ze staré bambitky. Se Sibíří vystačím stěží, napadlo mi a pokradmu jsem vzhlédl. Žáci se kolem mne seskupili v kruh, který se stále zužoval. Na čele mi vyvstal studený pot. Náhle mě napadla spásná myšlenka. "Jdu mýt okna," začal jsem. Třída nechápala. "Přišel jsem uklízet," pokračoval jsem v přesvědčování. "Jsi učitel," odpověděla třída.

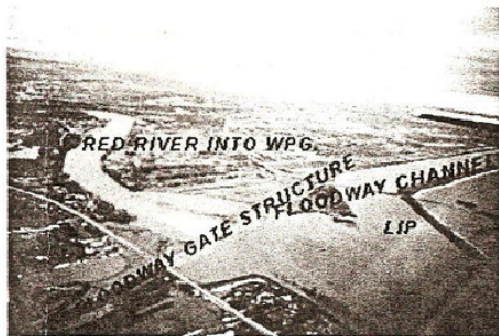
Prorazil jsem kruh paží a vyběhl ze třídy. A abych se alespoň trochu pomstil, vběhl jsem do šatny a důkladně prošacoval všechny kabáty včetně ředitelova.

(Z Modré meruny převzal JKL)

Manitoba Floodway

Letošního roku v květnu to bude 50 roků od velké a historické povodně, která postihla Winnipeg a celou jižní Manitobu. Voda zaplavila od hranice USA krajinu a utvořila jezero v rozloze 700 čtverečných mil včetně Winnipegu.

Ve Winnipegu stoupla 14. května hladina Red River o 30,3 stop nad normal. 10,500 domů bylo zaplaveno, 50 z 63 škol bylo uzavřeno a z celé postižené oblasti bylo evakuováno 100 000 obyvatel, (největší evakuace občanů v historii Kanady). Škoda byla zjištěna \$ 100.000.000.

Tehdy se rozhodl čerstvě zvolený premiér Duff Roblin, učinit nějaké rozhodnutí, aby bylo tomuto v budoucnosti zabráněno. Po jednání s provinční a federální vládou, speciálně s předsedou vlády Johnem Diefenbakerem o finanční podpoře vybudovat povodňový kanál okolo Winnipegu, který by chránil město před zatopením.

Jednání se protáhla na několik roků, když stále nedocházelo ke kladnému rozhodnutí podpořit tento projekt federální vládou, rozhodl se Duff Roblin vybudovat kanál na náklady provincie Manitoby.

Nakonec při osobním setkání premiéra a prime ministra došlo k dohodě, že se federální vláda bude finančně podílet na tomto projektu. Tři roky trvalo než byl vypracován plán jak a kudy kanál povede a jakým způsobem bude budován.

Rozhodnutí bylo vést kanál od St. Norbert, kde mají být vybudována jakási vrata, kde bude řeka částečně zatarasena, aby bylo chráněno město Winnipeg a potom východně od města směrem na Lockport, kde má zpět vyústit do Red River. Celková vzdálenost 47,3 km. 6. října 1962 zahájil premiér Duff Roblin na obrovském buldozéro se spolusedícím federálním ministrem of Northern Affairs, Waltrem Dinsdalem první narušení půdy příštího povodňového kanálu.

Stavba, lépe řečeno vyhloubení kanálu trvalo 6 roků. Na projektu pracovalo přes tisíc zaměstnanců. Práce byla skončena v březnu 1968, ale při jarním tání nebylo nutno kanál otevřít.

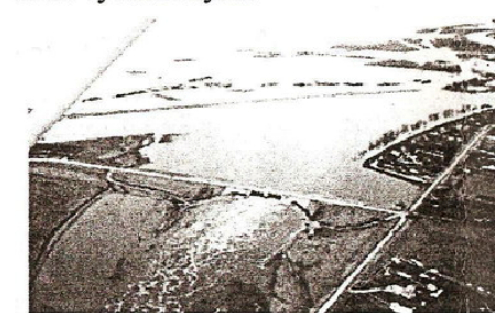
Během plánování projektu bylo nutno pamatovat na maximální rozvodnění řeky Assiniboine, která teče ze Saskatchewanu a vlévá se do Red River v centru města Winnipegu. Aby bylo zabráněno zatopení, nebo lépe řečeno ohrožení zátopou ze strany Assiniboine river musela být vybudována

přehradní hráz na západě od města Portage la Prairie a odtamtud vést kanál vyúsťující do Lake Manitoba. Tento projekt stál Manitobu \$ 29 miliónů. Přehradní hráz \$ 11,5 miliónů a povodňový kanál \$ 17,5 miliónů. Kanál okolo Winnipegu byl poprvé otevřen po jarním tání v roce 1969 a potom v r. 1970, 71, 72, 74, 75, 76, 78, 79, 82, 83, 86, 87, 89, 92, 95, 96, a 1997 celkem 18 krát.

Povodeň v roce 1997 máme všichni v živé paměti, která byla největší za posledních 200 let a daleko

překonala tu v roce 1950. Bylo povoláno několik tisíc příslušníků armády, kteří budovali ochrannou hráz jihozápadně od Winnipegu a starali se o zabezpečení měst a usedlostí v Red River Valley.

Bez existence kanálu by bývalo došlo ke katastrofálním škodám, penězi těžko vyčíslitelnými.

Celkový projekt stál \$ 63,2 miliónů, z toho federální podpora činila \$ 37 miliónů, manitobská \$ 26,2 miliónů. Dle dnešního odhadu by vybudování tohoto díla činilo sumu od 350 miliónů až do půl miliardu dolarů. Premiér Duff Roblin byl kritizován v prvních letech za svoje rozhodnutí a

kanál byl ironicky nazýván "Duffy's ditch"

Vytvoření kanálu bylo v tehdejší době největší dílo v historii Kanady a překonalo svojí mohutností stavbu Panamského kanálu a stavbu Seaway na St. Lawrence River.

Premiér Duff Roblin byl správný člověk, zvolený ve správný čas, na správné místo a udělal správné rozhodnutí. Myslím, že obyvatelé Winnipegu při vyslovení jména Duff Roblin by měli smeknout klobouk.

V. Jančar

ZAJÍMAVOSTI

Lis byl vedle kola a kladky dalším nástrojem jehož vynález ulehčil práci. Nejprve to byl lis pákový - jeho pozůstatky byly objeveny na Krétě už z roku 1800 př. Kr. Pákový lis potom nahradil lis vřetenový, který se používal už ve 2 století př. Kr. při výrobě vín a olejů. V roce 1647 přišel Francouz Blaise Pascal se svou konstrukcí hydraulického lisu. Podobný lis, ale již dříve navrhl Galileo Galilei. Skutečně účinný hydraulický lis však vynalezl až v roce 1796 Angličan Joseph Bramah. Jeho vynález v podobě mohutných kovacích lisů se po roce 1850 rychle rozšiřuje, zejména v železářské výrobě. Lis umožnil rychlý rozvoj tiskárenského, papírenského i textilního průmyslu, ale i celé řady dalších průmyslových odvětví.

Koncem šestnáctého století se v Italské Cremoně sešly tři známé rodiny, které vyráběly housle. Před obchodem Arnatiů stála velká cedule:

"Nejlepší housle v Itálii!"

Hned vedle, před domem Guarnierů, bylo na ceduli zlatým písmem:

"Nejlepší housle na světě."

Na konci ulice byla dílna Antona Stradivariho, a na jejich dreších malá cedulka.

"Nejlepší housle v ulici."

Vaše břímě na naše bedra.

Plánujete svou příští zásilku? TRANS-COM přepraví cokoliv, spolehlivě a rychle - lodí, letadlem, vlakem, nákladním autem. Pravidelný týdenní servis mezi střední Evropou a severní Amerikou, sběrné kontejnery v obou směrech. Naše služby zahrnují nakládání, vykládání, skladování, rozvoz a pomoc s celním odbavením.

Jerry Formánek
tel: (905) 678-6412
fax: (905) 678-7544

TRANS-COM
TRANSPORT LTD.
INTERNATIONAL FREIGHT FORWARDERS

PRAGUE DELI

PRAŽSKÉ UZENÁŘSTVÍ

DENNĚ ČERSTVÁ A CHUTNÁ JÍDLA

638 Queen St. West, Toronto
(416) 504-5787

PRO OBJEDNÁVKY DO WINNIPEG KONTAKTUJTE
JERRY KLIMES tel.: (204) 338-9629

⇒⇒ OPRAVA

V minulém vydání Říčky jsme omylem zaměnili jméno jednoho z našich sponzorů. Správné jméno zní:

UNIQUE CONCEPTS LTD.

Velice se touto cestou omlouváme nejen Hozovi Vetešníkovi, ale i všem, kterým naše chyba mohla způsobit nějaké nedorozumění.

-Z moravské vísky:

"Tak co strécu, jak je to s tó vašó kozó, co ste ju učil, aby nemusela žrat?"

"Ále, chuděra, už to skorem uměla a uměla!"

Sedlák přijímá kočího:

"A rozumíte koním?"

"Proč, něco říkali?"

"Pane, ten váš jezevčík mne kousnul do nohy!"

"A co? Chcete snad, aby vás tak malej kous' do voka?"

- Telefonát v tísni:

"Haló, volám ohledně toho hlídacího psa, co jsme od vás koupili. Můžete nám poradit, jak to máme zařídit, aby nás pustil domů ??"

Vydání tohoto čísla bylo velkou měrou umožněno pomocí firmy Unique Concepts LTD.,

Za tuto nezištnou podporu chceme jménem všech našich čtenářů vyjádřit Honzovi Vetešníkovi a všem ostatním zaměstnancům firmy co se podíleli na výtisku, co nesrdečnější dík!

Redakce Říčky

ZO SLOVENSKA K VÁM DO DOMU

Pravá Liptovská bryndza,
korhúčky, slovenské klo-
básky, parenica, oštiepky,
šaláty a iné.

M.L.B. Corp.Co.
MILAN BRODNJANSKY

3624 Ingram Rd.,
Mississauga, Ont., L5L 4N8
mbrodniansky@hotmail.com
tel.: (905) 820-4266

Pro dovoz do
MANITOBY:
Agent:
JERRY KLIMES
(204) 338-9629

Redakce časopisu Říčka by chtěla co nejdečněji poděkovat všem přátelům, kteří nám zaslali finanční podporu na výtisk a distribuci naší publikace. Jedná se o tyto krajany:

Mr. H. Goba - 26.00	Mr. R. Kovacik - 20.00	Mr. O. Hlas - 26.00
Mr. P. Gregor - 15.00	Mr. F. Schanel - 10.00	Mr. J. Kuczera - 20.00
Mr. F. Holub - 20.00	Mrs. M. Vejvodova - 20.00	Mr. J. Císař - 10.00
Mrs. E. Kay - 30.00	Mr. V. Vyhnal - 5.00	

Ještě jednou co nejvřelejší dík za pomoc, která je velice nezištná a vítaná. Jak všichni víte, náš časopis je rozeslán zdarma a díky výše uvedeným krajanům a jejich finanční podpoře jsme schopni v tomto směru nadále pokračovat.

Redakci Říčky a paní šéfredaktorce D. Orihelové došla celá řada korespondence od našich čtenářů, vyslovující podporu, uznání a přání mnoha úspěchů do nového roku. Všem pisatelům z celého srdce děkujeme za milá a povzbuzující slova. Můžeme Vás ujistit, že budeme dělat vše, co bude v našich silách, abychom Vás ani v roce 2000 nezklamali.

Redakce Říčky

Karel Hynek Mácha

MÁJ (úryvek)

*Byl pozdní večer - první máj
Večerní máj - byl lásky čas.
Hrdliččin zval ku lásce hlas,
Kde borový zaváněl háj.
O lásce šeptal tichý mech;
Květoúč strom lhal lásky žel,
Svou lásku slavík růží pěl,
Jezero hladké v křovích stinných
Zvučelo temně tajný bol.
Břeh je objímal kol a kol;
A slunce jasná světů jiných
Bloudila blankytnými pásky,
Planoucí tam co slzy lásky.
Co ve chrám věčné lásky vzešly;
Až se - milostí k sobě vroucí
Změnivše se v jiskry hasnoucí -
Bloudící co milenci sešly.
Ouplné lůny krásná tvář -
Tak bledě jasná jasně bledá,
Jak milence milénka hledá -
Ve růžovou vzplanula zář;*

Časopis Říčka je vydáván čtvrtletně Československou Podpůrnou Jednotou ve Winnipegu pro krajany českého a slovenského původu. Toto číslo (Jaro 2000) bylo vytištěno nákladem 300 výtisků a rozesláno zdarma.

Redakce nemusí vždy souhlasit s publikovanými texty, za jejich obsah zodpovídá autor.

Redakce Danka Orihelová - šéfredaktorka, Stan Jančar - grafická úprava, Jerry Klimes, Iva Jančarová.

Veškeré připomínky a ohlasy na obsah, příspěvky, dopisy čtenářů, návrhy a inspirace, jakož i finanční podpora tohoto časopisu jsou srdečně vítány! Korespondenci a dotace můžete prosím zasílat na následující adresy:

Naše nová E-mail: casopis-ricka@home.com

Ostatní pošta: Czechoslovak Benevolent Ass'n. c/o RICKA

154 McKenzie St., Winnipeg, MB, R2W - 5A2

nebo : Mrs. D. Orihel, 69 Summerfield Way, Winnipeg, MB, R2G - 2B2,

tel.: (204) 668 - 6605, E-mail: danori@attcanada.net

Mrs. Iva Jančar, 1225- 1630 Henderson Hwy, Winnipeg, MB, R2G-2B9,

tel.: (204) 339 - 9817, E-mail: stan.jancar@home.com

Mr. Jerry Klimes, tel.: (204) 338 - 9629, E-mail: klimes@escape.ca

Inzerce v tomto časopise je vítána! Ceny za uveřejněné inzeráty jsou následující: 1/4 str. - \$10.00, 1/2 str. - \$20.00, celá strana - \$35.00

Těm krajanům, kteří využijí možnosti inzerce nebo se rozhodnou náš časopis v začátcích finančně podpořit předem co nejsrdečněji děkujeme !

Klubový bar nabízí

Prazdroj, Becherovka, Radegast,
Tuzemský rum, Vavřínecké červené,
špekáčky, jitrnice, jelita, mor. klobásy
debrecínské párky a jiné dobroty.

*Otevřeno v pátek a sobotu
od 8:00 do 1:00*
(o rozšíření otevírací doby v blízké budoucnosti se uvažuje)

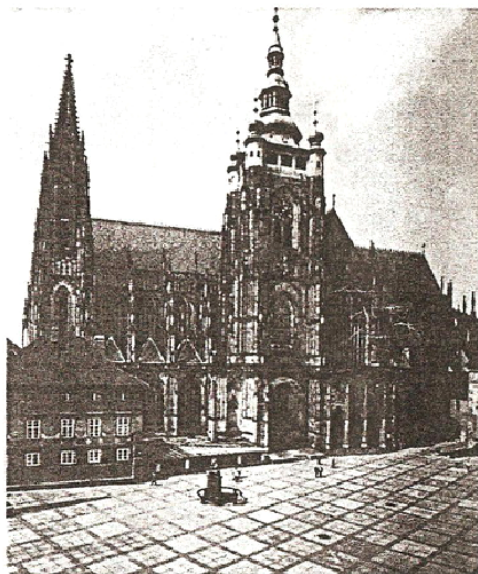
154 McKenzie St., Winnipeg
tel.: 589 - 7483
kulečnickový stůl
v provozu !!!

Royal Jewels.

Czech. Royal Crown Jewels are the prize possession of Czech Republic. The Royal Crown was dedicated to St. Wenceslas, the principal provincial saint, at the request of Charles IV. This was confirmed by a special document, signed by Pope Clement VI. The crown was supposed to be permanently placed on the head of St. Wenceslas, and removed only for a coronation or an exceptionally solemn event in Prague or its nearest environs - and for one day only. The crown was in care of Metropolitan Chapter attached to St. Vitus's Cathedral. The coronation jewels were then deposited in Karlštejn Castle. During the stormy period of the Thirty Year War the jewels were alternately kept in a cellar in front of the chapel, and in secret places outside Prague.

From the 17th century they were permanently kept in Vienna, returning to Prague only on the occasion of a coronation. In 1791 the jewels were finally taken to Prague Castle, displayed for a whole afternoon for a first time, and then placed in safe-keeping along with the crown archives. After a short period, during which they were deposited in Vienna in the course of the Prussian-Austrian war they were solemnly returned to Prague in a festively decorated train in 1867, this being their last journey. After being exhibited they were placed in the newly adapted Crown Chamber, where they have remained to the present.

The Crown Chamber is one of the least accessible areas at Prague Castle. The only entrance to it is a metal-plated door in the south western corner of St. Wenceslas's Chapel.

The Crown, called St. Wenceslas Crown, was most likely made in 1345 of gold plate. It has the form of a coronet consisting of four parts, each of which concludes with a big lily. The individual parts are joined at the top by two curved pieces on which the decorations of an older jewel (coronet or belt) are fastened. At the place,

where the curved pieces intersect, there is gold cross with a sapphire cameo. In all there are 19 sapphires, 44 spinels, 1 ruby, 30 emeralds and 22

pearls on the crown. The total weight of the crown without the parts of material is 2,475.3 grams. It is

always exhibited on a special cushion of red velvet with the embroidered Czech emblems of 1867.

The Scepter of the first half of the 16th century is 670 mm in length, and it weights 1.013 grams. It is gold and decorated with four sapphires, five spinels, 66 pearls and hammered enamel ornaments.

The Orb of the first half of the 16th century is also made of gold. It is 220 mm in height. On the lower hemisphere there is a hammered relief with scenes from Genesis, while on the upper one there is the

scene from the life of King David. In all eight sapphires, six spinels and 31 pearls were used for its decoration.

As a rule the Wenceslas sword and coronation cross are traditionally exhibited together with the coronation jewels, both form parts of the St. Vitus treasure.

Připravila I. Jančarová

